

Język polski, klasa 3a, 2 godziny, 20.05.2020.

Temat: Projekty odrodzonego państwa w "Przedwiośniu" Stefana Żeromskiego.

Zadania:

1. Proszę przeczytać z podręcznika fragment "Przedwiośnia" (s. 277-280).

2. Proszę zapisać w zeszycie poniższą notatkę:

Wieloletnie zniewolenie Polski (1795 - 1918) zbudowało przekonanie, że samo zapewnienie niezależnego bytu państwowego rozwiąże problemy polityczne, społeczne i gospodarcze. W zbiorowej wyobraźni, podsycanej przez literaturę, Polska była ideałem. Niestety, rzeczywistość po odzyskaniu niepodległości rozczarowała Polaków. Młode państwo musiało stworzyć jednolity organizm z trzech, wywodzących się od zaborców, systemów ekonomicznych i politycznych, a także przewyciężyć różnice w mentalności Polaków z różnych ziem.

Spór o sposoby rozwiązania problemów stanowił jedną z najważniejszych kwestii politycznych XX-lecia międzywojennego. Znalazło to również odbicie w literaturze.

W "Przedwiośniu" Żeromski przedstawił trzy wizje odrodzonej Polski:

1. Wyobrażenie Seweryna Baryki, pozostające wyłącznie marzeniem o "szklanych domach".

Miały to być idealne, zbudowane ze szkła mieszkania dla ubogich ludzi: "są wygodniejsze, zdrowsze, czystsze, piękniejsze od najwyszukańszych pałaców arystokracji". W rzeczywistości przygraniczne miasteczko, ta "ziemia obiecana", gdzie zatrzymuje się pociąg wiozący Cezarego do ojczyzny, to obraz nędzy i zaniedbania. Rozczarowany chłopak zadaje duchowi ojca dramatyczne pytanie: "Gdzie są twoje szklane domy?...". Ten projekt to utopia zrodzona w umyśle chorego idealisty.

Utopia - literacka wizja modelowego, doskonałego państwa i społeczeństwa. Panują tam powszechna równość, dobrobyt, bezpieczeństwo i zadowolenie obywateli.

2. Program Szymona Gajowca, wysokiego urzędnika państwowego. Opierał się on na systematycznej przebudowie ekonomii i finansów: "Gajowiec marzył jako o szczęściu swym, o ideale swego życia - o polskim pieniądzu". Planował również w sposób pokojowy rozwiązać problemy społeczne i narodowe. Uznawał prawo Polski do samostanowienia w kwestii polityki międzynarodowej: "Żeby się to nami przestali zajmować rozmaici zewnątrzni dobrodzieje".

3. Koncepcja komunisty Antoniego Lulka. Uważa on, że jedyną drogą dla Polski jest rewolucja.

Żeromski nie opowiada się za żadną z koncepcji, pozwala czytelnikowi na samodzielną refleksję i wybór. Potwierdza to finałowa scena powieści, kiedy Cezary uczestniczy w manifestacji robotniczej: "wyszedł z szeregu robotników i p a r ł o d d z i e l n i e, wprost na ten szary mur żołnierzy na czele zbiedzonego tłumu."

Termin realizacji - 27.05 2020.

Czekam na zadane w zeszłym tygodniu wypracowanie.

Jolanta Meresińska.